

Årsrapport för dataskyddsarbetet 2024

GS Trafikantservice AB

2024-12-18

Innehåll

1	Dataskydd i kommunal verksamhet	3
2	Göteborgs Stads dataskyddsombud.....	4
2.1	Stadenövergripande iakttagelser 2024	4
2.1.1	Ny central funktion för styrning och samordning i dataskyddsfrågor möjliggör ett stärkt dataskydd	4
2.1.2	Verksamhetens ledning avgörande för att GDPR inte ska fortsättas upplevas som ett hinder	5
2.1.3	Bristande ansvarstagande i Stadens arbete med AI medför risker för både enskilda och verksamheter.....	6
3	Dataskyddsombudets iakttagelser 2024	7
3.1	Verksamhetens dataskyddsarbete.....	7
4	Granskning av dataskyddsarbetet 2024.....	8
4.1	Fördjupad kontroll 2024	8
4.1.1	Uppföljning av verksamhetens arbete med rekommenderade fokusområden 2024	8
5	Rekommenderade fokusområden 2025	10
6	Bilagor	11

1 Dataskydd i kommunal verksamhet

Att få ta del av och hantera andra människors personliga uppgifter på ett sådant sätt som kommunala förvaltningar och bolag gör innebär att förvalta ett stort förtroende. Dataskyddsförordningen (GDPR) har tillkommit för att särskilt värna om den enskildes rätt till integritet och kontroll över vad som sker med ens personuppgifter. Rätten till en fredad privat sfär och personlig integritet är grundläggande i ett demokratiskt samhälle och är ett av fundamenten på vilket många andra av våra demokratiska rättigheter vilar. Lagstiftningen finns till för att skydda individen från skada och sätter ramarna för hur personuppgifter får behandlas i en alltmer digital värld.

Att förvaltningar och bolag hanterar personuppgifter i enlighet med gällande lag bör vara en självklarhet i syfte att visa omsorg om det förtroende som getts den som har att hantera personuppgifter. För att säkerställa följsamhet gentemot GDPR behöver dataskyddsperspektivet genomsyra arbetet inom de kommunala verksamheterna på alla olika plan. Det gäller allt från rutiner och processer för det dagliga arbetet, till arbetet med innovations- och digitaliseringslösningar för framtidens arbetssätt på förvaltningar och bolag inom Göteborgs Stad. I det framåtsyftande arbetet är GDPR ett viktigt redskap för att kunna säkerställa en digitalisering som håller över tid.

2 Göteborgs Stads dataskyddsbud

Det är varje nämnd och bolag som är ytterst ansvarig för att dess verksamhet följer dataskyddslagstiftningen. För att stödja stadens nämnder och bolag i arbetet med dataskydd har ett dataskyddsbud utsetts. I Göteborgs Stad fullgör dataskyddsenheten på Intraservice uppdraget som dataskyddsbud åt stadens bolag och nämnder. Vad som är dataskyddsbudets uppgifter framgår direkt av lagstiftningen i GDPR.¹ Dataskyddsbudets viktigaste uppgift är att övervaka att stadens förvaltningar och bolag följer dataskyddslagstiftningen. Detta sker bland annat genom att samla in information om hur personuppgifter behandlas och genom att kontrollera hur bestämmelser och interna styrdokument som styr dataskyddsarbetet efterlevs. Dataskyddsbudet har också till uppgift att ge råd och information till förvaltningar och bolag i dataskyddsförfrågor. Detta sker genom att dataskyddsbudet är behjälplig när frågor rörande behandlingen av personuppgifter uppkommer hos verksamheterna.

Enligt lag ska dataskyddsbudet även rapportera om arbetet till högsta förvaltningsnivå², och utifrån detta lämnar dataskyddsbudet årligen en rapport om den egna verksamhetens dataskyddsarbete till nämnder och bolag i Göteborgs Stad. I rapporten redogör dataskyddsbudet för de iakttagelser som gjorts under året, både stadenövergripande och, i vissa fall, verksamhetsspecifika. Rapporten innehåller även information om årets fördjupade kontroll samt resultatet från den uppföljning som genomförts avseende hur verksamheten hanterat och arbetat med de rekommendationer som lämnades i årsrapporten 2023.

Årsrapporten är avsedd att kunna användas som ett stöd för verksamheten i sitt fortsatta arbete med dataskydd. Det är upp till varje verksamhet att besluta om hur det interna dataskyddsarbetet ska utformas utifrån verksamhetens förutsättningar för att på bästa sätt hantera identifierade risker.

2.1 Stadenövergripande iakttagelser 2024

2.1.1 Ny central funktion för styrning och samordning i dataskyddsförfrågor möjliggör ett stärkt dataskydd

Hur långt förvaltningar och bolag kommit i dess dataskyddsarbete skiljer sig stort åt inom Staden. Skillnaderna bedöms till stor del bero på bristande styrning och samordning i dataskyddsförfrågor från centralt håll, något som lyfts av dataskyddsbudet under flera år. Resultatet av detta är bland annat att skyddet för de registrerades personuppgifter varierar mellan verksamheterna, en ineffektiv

---

¹ Artikel 39 i GDPR

² Artikel 38.3 i GDPR

personuppgiftsincidenthantering och att hanteringen av rättigheter hanteras olika beroende på vilken verksamhet man vänder sig till.

Dataskyddsombudets förhoppning är att den nya dataskyddsfunktionen som införts på stadsledningskontoret ska bidra till att utveckla och stärka de grundläggande delarna av dataskyddsarbetet och därigenom generera ett mer enhetligt dataskydd inom Staden. Att stadsledningskontoret nu tar ansvar för att samordna dataskyddsarbetet bedöms ligga i linje med kommunstyrelsens uppdrag.

I sammanhanget vill dataskyddsombudet samtidigt poängtera att varje nämnd och bolag fortfarande är ytterst ansvariga för sina respektive personuppgiftsbehandlingar. Det är därför även fortsatt upp till varje nämnd och bolag att säkerställa efterlevnad gentemot lagstiftningen. Att varje verksamhet tar det ansvaret är avgörande för att det arbete som görs inom dataskyddsfunktionen ska få genomslag och ha en positiv påverkan på dataskyddet som helhet i Staden.

2.1.2 Verksamhetens ledning avgörande för att GDPR inte ska fortsättas upplevas som ett hinder

I årsrapporten 2023 lyfte dataskyddsombudet att det inom Staden generellt bedömdes finnas en uppfattning om att det är omöjligt att följa GDPR och samtidigt driva den digitala utvecklingen framåt. Dataskyddsombudets upplevelse, utifrån de dialoger som varit under 2024, är att denna uppfattning fortfarande kvarstår och är något som i hög grad påverkar dataskyddsarbetet negativt. Dataskyddsombudet har i möten med funktioner från olika verksamheter inom Staden kontinuerligt fått höra att GDPR är något som är jobbigt och krångligt, och som blir ett hinder som försvårar deras arbete med att ta i bruk nya digitala lösningar. Som regel uttrycks detta efter eller precis inför att verksamheten ska teckna avtal, eller precis står inför att börja använda en ny digital lösning eftersom det ofta är först då som dataskyddsperspektivet beaktas. Dataskyddsombudet förstår att medarbetare i den situationen upplever GDPR som ett hinder, men ser samtidigt att GDPR inte kan klandras för de uppenbara brister i den interna styrningen som medfört att verksamheten inte arbetat med dataskyddsfrågorna i tid.

För att känslan av GDPR som något jobbigt och ett hinder inte ska fortsätta ha en negativ påverkan på dataskyddsarbetet behöver Staden som helhet arbeta för att öka medvetenheten om syftet med lagstiftningen. En del kan göras genom utbildningar, men centralt är också att det från ledningshåll inom stadens verksamheter börjar signaleras att dataskydd är något som ska beaktas och arbetas med. I den offentliga debatten hör man ofta representanter från näringslivet tala om att det offentliga måste vara modiga och testa nya saker. Dataskyddsombudets uppfattning att det modiga i dessa fall ofta handlar om att utmana den lagstiftning som styr offentlig sektor, till exempel då lagstiftningen begränsar möjligheterna att dela och/eller använda data. Lagstiftningen, inkluderat GDPR, utmålades då som ett administrativt hinder som hämmar utvecklingen. Denna bild av GDPR som ett hinder delas inte av dataskyddsombudet eftersom det inte finns någon motsättning mellan att följa lagkraven och samtidigt driva digitaliseringen framåt. Utifrån den

diskurs som råder bedömer dataskyddsbudet att det är viktigt att man på ledningsnivå har kunskap om syftet med GDPR och förståelse för att om GDPR sätter ”stopp” för en behandling eller en tjänst så finns det ett gott skäl till det. I praktiken innebär det att man på ledningsnivå behöver ta ansvar för att inte använda en digital tjänst eller inleda en behandling av personuppgifter som inte är förenlig med kraven i GDPR. En viktig del i detta är att ledningen börjar signalera en förväntan på att nya digitala lösningar ska vara långsiktigt hållbara, även utifrån ett integritetsperspektiv. På så sätt behöver verksamheter tänka på dataskydd tidigt i processen och kan förhoppningsvis undvika att hamna i situationer där GDPR enbart ses som något jobbigt eller ett administrativt hinder. Genom att integrera dataskyddsperspektivet från start i arbetet med nya tjänster och/eller vid utvecklandet av nya arbetssätt kan verksamheter hitta stabila och långsiktiga alternativ där människors grundläggande fri- och rättigheter inte äventyras. Något som blir, om möjligt, extra viktigt i takt med att användningen av ny teknik och AI ökar inom Stadens verksamheter.

2.1.3 Bristande ansvarstagande i Stadens arbete med AI medför risker för både enskilda och verksamheter

Fokus på ny teknik och AI har en enorm potential för att göra våra liv bättre, men den digitala utvecklingen blir inte hållbar utan begränsningar. Utan tydlig styrning i arbetet med digital innovation är risken att det går fort och att man i sin iver att röra sig framåt glömmer att hänsyn behöver tas till den personliga integriteten och att personuppgifter behandlas på ett korrekt sätt. Som en stor offentlig aktör har Göteborgs Stad att förvalta alla invånare och besökares förtroende. Oavsett om det handlar om elever, vårdnadshavare, anställda, brukare inom socialtjänst, eller någon annan kategori av kommuninvånare, så ska man kunna känna sig trygg med att användandet av innovativ teknik sker med respekt för den personliga integriteten och de regelverk som finns för att skydda enskildas personuppgifter.

Under året har dataskyddsbudet kunnat se att allt fler verksamheter inom Staden börjar utforska användningen av AI. Dataskyddsbudet har under året löpande kunnat identifiera stora risker med det arbete som bedrivs på stadenövergripande nivå. Riskerna kommer dels utifrån att det från centralt håll hittills saknas styrning och samordning i hur tekniken kan, och får, användas, dels utifrån att de tekniska lösningar som har lanserats ej först kontrollerats utifrån ett informationssäkerhets- och dataskyddsperspektiv. Dataskyddsbudets bedömning är att stadsledningskontoret och Intraservice behöver ta ett större ansvar i hanteringen av dessa risker, eftersom de båda verksamheterna är starkt drivande i användningen av AI inom Staden. Särskilda rekommendationer ställs därför till de båda verksamheterna i deras respektive årsrapporter.

Dataskyddsbudet vill utifrån identifierade risker med de stadenövergripande AI-lösningar som idag finns tillgängliga inom Staden (M365 Copilot i Edge, Svea GPT etc.) betona vikten av att förvaltningar och bolag innan en ny AI-lösning tas i bruk först kontrollerar så att denna är säkerställd utifrån ett informationssäkerhets- och dataskyddsperspektiv.

3 Dataskyddsombudets iakttagelser 2024

3.1 Verksamhetens dataskyddsarbete

Efter några års försök att sälja GS Trafikantservice AB (GST) så beslutade moderbolaget Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB:s (GSK) styrelse att bolaget skulle avvecklas 2025-03-31 och en hemställan gick till Kommunfullmäktige. Den 19 juni i år tog Kommunfullmäktige ett nytt beslut beträffande GST, att verksamheten i bolaget ska finnas kvar i Stadens ägo. Det finns ännu inget beslut av Stadshus AB om GST:s organisationstillhörighet. I dagsläget är inte mer känt än att en förändring kommer att ske i samband med att verksamheten i GS Buss AB avvecklas 2025-09-30.

Bolagets inriktning fram till sommaren har alltså legat på avveckling. Av förklarliga skäl innebär det att dataskyddsarbetet inte haft fullt fokus. Efter sommaren har bolaget försökt ta ett omtag kring handlingsplanen för dataskyddsfrågorna. Dataskyddsombudet har förståelse för att arbetet inte har prioriterats, då det även var dataskyddsombudets förståelse att verksamheten skulle upphöra. Bolaget rekommenderas att tillsammans med dataskyddsombudet genom en avstämning i januari 2025 utvärdera på vilket sätt arbetet med dataskyddsfrågorna ska bedrivas framgent.

4 Granskning av dataskyddsarbetet 2024

4.1 Fördjupad kontroll 2024

Under våren 2023 genomförde dataskyddsenheten en informationsinsats med fokus på behandlingsregistret enligt artikel 30 i GDPR. Som uppföljning på denna informationsinsats genomförde dataskyddsenheten under hösten 2024 en fördjupad kontroll med fokus på behandlingsregistret för ett antal av stadens verksamheter (dock ej inom aktuell verksamhet).

Resultatet av kontrollen visade sammantaget på stora brister i omhändertagandet av artikel 30 i GDPR. För att alla verksamheter i Staden ska få ta del av resultaten från kontrollen har dataskyddsombudet tagit fram en stadengemensam rapport. Den stadengemensamma rapporten innehåller både generella iakttagelser från kontrollen, dataskyddsombudets bedömningar i olika sakfrågor och konkreta exempel på hur behandlingsregistret kan utformas med hänvisningar till olika rättskällor som dataskyddsombudet anser har ett generellt värde för hela Staden. Rapporten blir en form av ytterligare vägledning avseende hur arbetet med behandlingsregistret kan utformas för att skapa förutsättningar för ett funktionellt dataskyddsarbete där kraven i artikel 30 i GDPR kan uppfyllas.

Dataskyddsombudet kommer under 2025 följa upp dels att samtliga av Stadens verksamheter har tagit del av rapporten, dels hur verksamheterna avser omhänderta de generella rekommendationerna i arbetet med det egna behandlingsregistret.

4.1.1 Uppföljning av verksamhetens arbete med rekommenderade fokusområden 2024

Dataskyddsombudet har följt upp hur verksamheten arbetat med de fokusområden som rekommenderades för 2024. Utifrån uppföljningen lämnas rekommendationer.

Fokusområde 1: Kontrollpunkt 3: Biträdesavtal och andra överenskommelser

Verksamheten gavs följande rekommendationer:

- Bolaget rekommenderas teckna biträdesavtal i samtliga fall där så krävs för att säkerställa efterlevnad av GDPR.
- Ta fram dokumenterade arbetssätt för att kunna genomföra efterlevnadskontroller av biträden, bedöma om och när avtal om gemensamt personuppgiftsansvar behöver tecknas, samt slutligen för att kunna bedöma kedjan av underbiträden som anlitas av leverantörer.

Kommentarer och rekommendationer:

Bolagets fokus har som tidigare nämnts legat på avveckling. Rekommendationerna avseende kontrollpunkt 3 har därför av förklarliga skäl inte omhändertagits. Bolaget uppger att det fortfarande inte är tydligt hur man ska förhålla sig till de Stadengemensamma behandlingarna av personuppgifter, hur personuppgiftsbiträdesavtal och/eller överenskommelser ska se ut och inte heller om för vilka behandlingar ett gemensamt personuppgiftsansvar föreligger.

Dataskyddsombudet bedömer att kontrollområdet bör kvarstå under 2025, men har förståelse för att rekommendationerna inte omhändertagits med hänsyn till att bolagets inriktning under 2024 varit på avveckling av verksamheten.

Fokusområde 2: Kontrollpunkt 7: Informationsplikt

Verksamheten gavs följande rekommendationer:

- Bolaget rekommenderas se över samtliga delar i bolagets integritetspolicy och genomför en omarbetning av underlaget för att säkerställa att informationsplikten enligt GDPR uppfylls.
- Se över den information som lämnas till de registrerade, oavsett sammanhang, och de arbetssätt som tillämpas för att säkerställa att informationsplikten gentemot de registrerade uppfylls.

Kommentarer och rekommendationer:

Bolaget uppger att man har reviderat sin integritetskyddspolicy, och att den ska publiceras på bolagets hemsida efter beslut i styrelserna för GSK och GST den 7 februari 2025.

I samband framtagande av ett nytt anställningsavtal har bolaget förtydligat informationen om personuppgifter i bilagan till avtalet förtydligats. GST uppger att man bedömt att det inte går att vänta på det arbete som Dataskyddsfunktionen på Stadsledningskontoret påbörjat beträffande en mall för Stadengemensam information om personuppgifter för anställningsavtalet.

Dataskyddsombudet har inte granskat integritetspolicyn eller informationen till anställda, men avser att göra detta under 2025 och anser att uppföljning av detta kan ske inom ramen för ordinarie avstämningar med verksamheten.

5 Rekommenderade fokusområden 2025

Dataskyddsbudet har identifierat ett fokusområde som kommer att följas upp särskilt under året. Uppföljningen kommer ske kontinuerligt under avstämningsmöten med verksamheten, och inom ramen för den uppföljning som dataskyddsbudet genomför under hösten 2025.

Bolaget rekommenderas under 2025 prioritera följande delar av dataskyddsarbetet:

- **Kontrollpunkt 3: Biträdesavtal och andra överenskommelser**
Bolaget rekommenderas teckna biträdesavtal i samtliga fall där så krävs för att säkerställa efterlevnad av GDPR.

Ta fram dokumenterade arbetssätt för att kunna genomföra efterlevnadskontroller av biträden, bedöma om och när avtal om gemensamt personuppgiftsansvar behöver tecknas, samt slutligen för att kunna bedöma kedjan av underbiträden som anlitas av leverantörer.

6 Bilagor

Bilaga 1: Kontrollplan för dataskyddsarbetet 2024–2025